

AKTUALIOSIOS INFORMACIJOS

NR.

154/411, II metai

SEEDORF

1946 M.

spalis 12 d., šeštadienis

PERMIT BY UNRRA TEAM 295. (ALL POLITICAL INFORMATION FROM LONDON BBC.)

This paper is certified by the camp leader to contain only literal translations of extracts of the Allied Press and published under this condition with permission of UNRRA Team 295.

Information about approved activities and camp internal affairs /such as sport-art-and-welfare/ are also permitted.

---/All information of general interest is what heard on the wireles from London BBC./

KOMPROMISINIŲ KELIŲ SUSITARTA DĖL RUMUNIJOS. Taikos kongreso pilnatis priėmė taikos sutartį su Rumunija. Sutartis suvedama į šiuos svarbiausius punktus:

1/ Susisiekimas Dunojum bus visiems laisvas; tuo reikalu numatyta sušaukti tarptautinę konferenciją, kuri nustatys gaires Dunojaus sutarptautinimui.

2/ Siebenbeurgen /Semigrad/ lieka Rumunijai.

3/ Rumunija moka TSRS 75 mil. svarų sterlingų reparacijų.

4/ Rumunija atlygina J. Tautoms už jų sunaikintą karą metu turta 75% jo vertės.

5/ Britų projektas dėl sąlygų pagerinimo įvairių tautų žibalo bendrovėms Rumunijoje atmetas.

Toliau buvo diskutuojamas taikos sutarties su Bulgarija sudarymas.

KOV S GRAIKIJOJE

Kovos su ginkluotais banditais Graikijoje persimetė iš siaurės Graikijos-Makedonijos į Peleponesą ir kautynių arena vis plečiasi. Padėtį pablogina dar ir ta aplinkybė, kad daug kareivių ir karininkų atsisako kautis su sukilėliais. Pabėgimai iš kariuomenės taip pat padidėjo. Pranešama, kad sukilėliai vengia susitikti su esančia Graikijoje Britų kariuomene ir jų įgulas aplenkia.

RUS TEISIAMI NACIŲ VADAI

Sąj. Kontrolės Komisijai atmetus visus Niurnbergo nusikaltėlių malonės prašymus, tame skaičiuje ir SS, SD, Gestapo ir NSDAP vadų korpo organizacijų apeliacijas, Prancūzija kreipėsi į D. Brit., JAV ir TSRS, prasydama sudaryti tarptautinę teismo kolegiją, kuriai būtų pavesta teisti minėtų

organizacijų narius.

-Kontrolės Komisijos sprendimas nuteistiesiems dar nepraneštas.

SMUTS UŽ JUNGTTINĖS EUROPOS VALSTYBES /JEV/. Pietų Afrikos Sąjungos min. pirm. gen. Smuts, kalbėdamas Olandijos parlamente, pasisakė už greitesnį JEV-bių sudarymą. Smuts nurodė, kad rytų Europoje jau dabar esanti sudaryta slavų valstybių grupė, su kuria esą reikia skaitytis. Kodėl nesudaryti panašią formaciją Vakarų Europoje, kurią vėliau sujungti su rytų grupe? - klausė Smuts ir pridėjo: Tegul šios grupės būna pirmaisiais ramsčiais busimoms JEV-bėms ir toliau viso pasaulio jungtinėms valstybėms.

ARKIVYSKUPAS STEPINEC NUSTEISTAS

Jugoslavų liaudies teismas Zagrebe nuteisė Jugoslavijos katalikų arkivyskupą Stepinec 16 metų kalėti. Jis buvo kaltinamas karo metu veikęs ir bendradarbiavęs su fašistais. Arkivyskupo padėjėjas Slizak nuteistas mirti pakariant.

SUKILIMAS PORTUGALIJOJE

Vienas motorizuotas kavalerijos pulkas, vadovaujamas 70 karininkų, sukilė ir pradėjo žygį į Lisaboną, tačiau buvo 200 km į šiaurę nuo sostinės sulaikytas, kur sukilimas ir buvo sugniuždytas. Smulkesnių žinių tuo tarpu dar negauta, nes telegrafo laidai su šiaurės Portugalija nutraukti. Lisabonoje esą ramu.

DRAUDIMAS JAV LĖKTUVAMS

JAV karinė vadovybė Europoje įsakė savo lėktuvams neskristi per Rumuniją ir sovietų užimtą Vokietijos sritį. Per Čekoslovakijos teritoriją vėl leista /nukelta į 4 psl./

Jonas Minelga

D I D I E S I E M S

Pracina dienos. Slenka mėnesiai ir metai.
Pilni jie sielvarto ir grūdo.
Saulėtos dienos tolimos ir retos.
Ak, mūsų dienos visos niūrios, juodos!

Jauties esąs gyvenimo kalėjime,
Nors rankos laisvos, be grandinių.
Mums primesta kaip dovana - tylėjimas
Ir nežinios žaizda krūtinėj.

Esi šiandien kaip daiktas menkavertis, -
Akyse jų bereikšmis žmogus.
Palaužti tavo dvasią, žemėmis užberti
Juk daug kam būtų gera ir patogiu.

Už ką? Ar kad norėjom laisvi būti, -
Mylėjom laisvę ir ją gynėm!
Kad smerkėm smurtą, vengdami suklupti -
Širdin mums kalat skausmo vinį...

Mes tylim... Tik širdis krauju aptekus
Griausmingai šaukias dangaus keršto:
-Vergiją, smurtą jūs pašalinkit nuo tako, -
Mes grįšim teisūs, nesuteršti!...

Nekartą noris tarti žodį kartu
Pasaulio viešpačiams, galiūnams:
-Jeigu tautoms į laisvę užkelti dar vartai-
Veltui laimėjot pergalės karūną!

Dėja, tas mūsų žodis-tuščias aidas tyruose:
Nieks mūsų ašarų, skriaudų nemato...
Ilgiesi, lauki viltimi pasvirusia, -
Ir taip prabėga dienos, mėnesiai ir metai.

---00000---

KAS DAROSI LENKIJOJE?

Neseniai Hamburgo radijo stotis palietė padėtį dabartinėje Lenkijoje. Kadangi šis komentaras, reikia manyti, įvyko su Britų valdžios organų žinia ir jos aptarime, dalyku nušvietimas buvo padarytas objektyviai. Mums jis yra tuo įdomus, kad Lenkija yra netarpinėje kaimynystėje su Lietuva ir tuo, kokion atmosferon pateks tik 100.000 lenkų, kurių dalis jau dabar grįžta.

Kaip žinia, vienintėlė oficiali opozicija dabartinėje Lenkijoje yra ūkininkų partija su jos vadu Mikolaičiku. Sudarius laikinąją Lenkijos vyriausybę, atvykęs iš Londono Mikolaičikas buvo paskirtas seimo pirmininku; tokio aukšto posto pavedimas opozicijos vadui užsieniui atrodė perdėm demokratiškas. Tačiau neužilgo ūkininkų partijos atstovams seime pareiškus laik. vyriausybei nepasitikėjimą, Mikolaičikas buvo iš seimo pirmininko vietos pašalintas ir

turėjo tenkintis likęs eiliniu seimo nariu.

Nuo pat garsiojo Varšuvos sukilimo ligi dabar, Lenkijoje veikia pagrindinis judėjimas, pasireiškęs pasyviu pasipriešinimu ir partizanine kova. Ši kova vyko pirma prieš vokiečius, o dabar prieš Lenkijos sąjungininkus bolševikus ir pačią laik. Lenkijos vyriausybę. Laik. Lenkijos vyriausybės sąjudį sieja su ūkininkų partijos veikla ir tuo būdu ir pats Mikolaičikas yra netiesioginiai kaltinamas. Kovų su partizanais didumo mastą nušviečia pati laik. vyriausybė, skelbdama, kad šių metų kautynės su partizanais pareikalavo 20.000 žmonių gyvybių, iš kurių 15.000 žmonių žuvo laik. vyriausybės pašeje.

Nesijausdama šalies pilna šeiminkė ir nepajėgdama ginklu kovoti su vis didėjančiomis partizanų pajėgomis, laik. vyriausybė paskelbė plebescitą, tuo pačiu norėdama psichologiniu būdu paveikti savo pusės mases, parodyti pasauliui savo demokratiškumą bei teisėtumą ir, pagaliau, daliai įvykdyti Potsdamo nutarimus. Plebescito trys klausimai buvo taip suformuluoti, kad jie tikrai ir opozicijai; tik pirmasis klausimas turi savyje prokomunistinį pobūdį. Klausimai buvo:

1. Ar sutinki su vieningų rūmų sistema?
2. Ar nori, kad būtų nacionalizuota pramonė? ir
3. Ar nori, kad Swinemunde - Oder - Neisse linija liktų Lenkijos vakarine siena?

Antrasis klausimas tiko ir smulkiųjų ūkininkų sluoksniui, kuris norėtų matyti pramonę suvalstybinta, ir laik. vyriausybei, kuri, pagal komunistų programą, nepripažįsta privačios nuosavybės. Trečiasis klausimas atitiko visos lenkų tautos troškimus. Nežiūrint į klausimų ir nekaltumą, laik. vyriausybė matė save priversta imtis įvairių priemonių, gauti liaudies pritaurimą. Represijos: buvo suimti ūkininkų partijos seimo nariai, uždaryti įvairiose Lenkijos vietose ūkininkų

partijos padaliniai, net kai kuriose vaivadijose visiškai suparaližuota ūkininkų partijos veikla, buvo laikinai uždarytas ūkininkų partijos organas GAZETA LUDOWA. Varšuvoje buvo pusiau oficialiai pranešta, kad vis tiek vyriausybės pozicija laimėjanti, o Lodzės vaivada pagrasino kalėjimo bausmėmis visus, kas balsuos prieš.

Nežiūrint į visa tai, Britų surinktomis žiniomis už klausimus pasisakė vos 40%, gi laik. Lenkijos vyriausybė paskelbė, kad už vyriausybės poziciją pasisakė „absoliuti dauguma“.

Šiaip dalykų stoviui esant, laik. vyriausybė nesiryžta praveisti rinkimus į seimą ir jų terminą nuolat atidėlioja. Griežiamasi įvairių machinacijų pasaulio akims apdumti, tarp kurių pažymėtinas Mikolajčiko pasiuntimas į bereikšmę politiniu atžvilgiu maitinimo konferenciją Kopenhagoje.

Tuo tarpu pagrindis vis smarkiau veikia ir partizanų eilės tirštėja. Negelbsti ministerio pirmininko Osobka-Morawskio įspėjimas, kad kovai prieš „fašistinius banditus“ busią panaudota visa Lenkijos kariuomenė ir NKVD daliniai. Rytinio kaimyno forpostas - Lenkija ima svyruoti ir, Hamburgo komentaro nuomone, gyvenama naujų didelių įvykių Lenkijoje angijoje.

ANGLŲ DIENRAŠČIAI /pabaiga/.

ir DAILY SKETCH anglų mielai skaitomi ir žiūrimi. Iš provincijos dienraščių paminėti SCOTSMAN ir YORKSHIRE POST, kurie naudojami londoniečių didžiųjų dienraščių korespondencijomis: pirmoje eilėje TIMES ir antroje - DAILY TELEGRAPH. Be to, MANCHESTER GUARDIAN /liberalų/ yra gana populiarius.

Didieji dienraščiai turi savo korespondentus visuose pasaulio kraštuose ir tuo būdu turi susidarę savo nuosavas žinių agentūras ir drąsiai gali konkuruoti su pasaulinio masto žinių agentūromis REUTER, ASSOCIATED PRESS ir UNITED PRESS.

Anglų dienraščių veidas yra įvairus. Kiekvienas dienraštis turi savo pomėgius. TIMES pavyzdžiui deda pirmame puslapyje, šalia svarbiausiųjų įvykių antgalvių, šeimininio pobūdžio skelbimus. Bet svarbiausią vietą dienraštyje užima jo vedamasis, turintis būti parašytas geros plunksnos ir atitin-

kamo dalyko specialisto. Vidaus ir užsienio politikos žinios su ir be komentary dedamos kasdieną. Rečiau, dažniausia kas savaitę, talpinamos teatro, filmų, finansų, sporto ir kt. apžvalgos. Anglų spaudos ypatingumą sudaro dedamos radijo kritikos.

Karo metu spaudos „turiningumas“ smarkiai nukentėjo: dėl popieriaus stokos 16-32 puslapių dienraščiai itin suplonėjo. Dar ir dabar jaučiamas šis trukumas.

Anglų spauda buvo ir yra laisva nuo bet kokios cenzūros. Virtęs įstatymu anglų džentelmeniškumo paprotis neleidia bet kurį asmenį šmeižti ir spauda šio papročio prisilaiko. Šiaip jokia valdžia nevaržo spausdintą žodį. Karo metu irgi nebuvo valdinės cenzūros, bet vyriausybė įpareigojo kiekvieną organą patį save cenzuruoti. Todėl dar nebuvo atsitikimo, kad bet koks anglų laikraštis karo metu būtų pakenkęs savo tėvynei, o taikos metu nebuvo net mėginta savo milžinišką spaudos įtaką panaudoti tam tikrai opinijai sudaryti.

Anglų spauda yra švari nuo asmeniškų šmeižtų, bet reiškia savo nuomonę laisvai ir nevaržomai, patriotizmo ir anglų interesų rėmuose. Todėl anglų spaudos kultūrinis lygis yra sektingas pavyzdys kitų tautų spaudai.

Į V A I R I O S Ž I N I O S

-Danija atsakė į D. Britanijos notą dėl Šlezvig-Holšteino. Danija mano, kad po taikos sudarymo su Vokietija, Šlezvig-Holšteino gyventojams reikėtų duoti galimybę pasisakyti už priklausomumą prie Danijos, ar prie Vokietijos.

-Amerikiečių srities Vokietijos valstybėlės prašė amerikiečių karinę vadovybę galutinai neišmontuoti pramonės įmonių įrengimų, nes tai kenksią vokiečių ūkiui ir sutrukdytų Vokietijai sumokėti sąjungininkams savo reparacijas.

-Prancūzijoje atidengta didelė spekuliacijos afėra, prekiaujant Alžiro vynu. Vedamas stropus tardymas; vyriausybė tuo reikalu teisleidžia atsargiai turinio komunikatus, nes į afėrą esą įmaišyti žinomi valstybės vyrai; kalbama, kad ir buv. min. pirmininkas Gonin dalyvavęs afėroje.

1946 M. SPALIO MĖN. 6 D. SEEDORFO
DRAMOS BŪRELIO SURENGTO SPEKTAKLIO
L.R. KRYŽIAUS SEEDORFO SKYRIAUS NAUDAI
A P Y S K A I T A

1. Už 200 bilietų Nr. Nr. 1-200 iš-
platintų aukų lapais, surinkta RM
2378,-.

2. Už parduotus bilietus po RM 5,
surinkta RM 990.

3. Už parduotus bilietus po RM 4,
surinkta RM 400,

4. Už parduotus bilietus po RM 3,
surinkta RM 300,

5. Už parduotus bilietus po RM 2,
surinkta RM 618.

Viso už bilietus surinkta RM 4686,-
išleista:

1. Gėlės artistams RM 40.

2. Scenos grindų išplovimas RM 50.

3. Už sugadintą spektaklio metu
elektros lemputę RM 60.

4. Scenos darbininkams RM 300.

5. Už bilietų knygutes RM 50.

6. Vežikui už suolų, dekoracijų ir
kitų reikmenų nuvežimą į salę ir at-
gal išvežiojimą RM 75.

Viso išlaidų padaryta RM... 575,-

Grynas pelnas RM..... 4.111,-

Balansas RM..... 4.686,-

Visiems, bet kuo prisidėjusiems
prie minimo spektaklio sėkmingo pra-
vedimo, tariame širdingą lietuvišką
ačiū.

L.R. Kr. Seedorfo Skyriaus V-ba

SVIETIMO VADOVO PRANESIMAS

Asmenys, norintieji studijuoti/iki
šiول dar neužsirašę/ Hamburgo D.P.
universitete, šiandien iki 13 val. pra-
šomi užsiregistruoti gimnazijos raš-
tinėje.

DRAUDIMAS JAV LĖKTUVAMS

/atkelta iš 1 psl./

skristi; sovietai ten anksčiau vykdę
savo karinius manevrus ir buvo prašę
laikinais per Čekoslovakiją neskristi.

IŠ PERSIJOS. Persų vyriausybė grie-
biai rimtų priemonių numalšinti su-
kilimą Pietų Persijoje. Ten sukilėliai
reikalauja tokios pat autonomijos, kokią turi Azerbaidžanas. Teherane šiomis
dienomis įvyko didelės komunistinio pobūdžio liaudies fronto demonstracijos.
-Persijoje ruošiamasi naujiems persų parlamento rinkimams.

Laidžia ir redaguoja L.G.K-to Spaudos Sekcija. Išleina kasdien be šventadienių
Prenumeratos kaina RM 10. Redakcija ir administracija: I rajonas 53 barakas.

S K E L B I M A S

Naturalizuotiems Amerikos Piliečiams.

1. Nuorašas laiško, gauto iš ameri-
kiečių Pasiuntinybės Londone, patiekia-
mas Jūsų žinojimui.

1/Amerikos Pasiuntinybė Londone pra-
neša per Europos Regional biurą,
kad visi naturalizuoti JAV pilie-
čiai privalo grįžti į JAV iki spa-
lio mėn. 13 d. 1946 m. Priešingu
atveju yra pavojus nustoti JAV
pilietybės.

2/Kaip lydraštis, duodamas nuorašas
laiško, kuris buvo pasiųstas mūsų
Amerikos Pasiuntinybės Londono
Biurui.

3/Yra svarbu, kad visi DP asmenys, ku-
rie yra naturalizuoti Amerikos
piliečiai ir pageidauja šią savo
pilietybę ir toliau išlaikyti, re-
gistruotųsi artimiausiam Amerikos
Konsulate, kur bus nurodyta, kada
jie turi grįžti Amerikon.

2. Šis sprendimas remiasi įstatymu
iš 1940 m. - The Nationality Act IV § -
Loss of Nationality.

3. Kiekvienas DP asmuo, kuris yra
naturalizuotas Amerikos pilietis, turi
tučtuojau sueiti į kontaktą su arti-
miausiu Amerikos Konsulatu, kad užtik-
rintų savo grįžimą į JAV.

UNRRA Team 295 9-th October 1946.
Seedorf Camp

I S A K Y M A S

Visi DP, kurie yra naturalizuoti Ame-
rikos piliečiai, turi sugrįžti į JAV iki
13 d. spalio 1946.

Todėl prašoma tučtuojau savo pavar-
dę ir pilietybės dokumentus įteikti
Unrros raštinei.

/pas./ D u b o i s,
Direktorius.

P A D Ė K A

Gimnazijos vardu širdingai dėkoju
p. Stasiui Grubliauskui už paaukotą
gimnazijos bibliotekai didžiai vertin-
gą knygą - Meno Istriją, viso pasaulio
dalių žemėlapi ir fizikos kabinetui -
padidinamąjį stiklą.

Gimnazijos Direktorius